

SZENTES ÉS VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és esütörtökön.
Előfizetési ár:
Nyeljedre 2 korona 50 fillér. Felévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

A gyanú.

Közéletünket, de magánviszonyainkat is át- meg átitta az utóbbi években egy lélekölő gyilkos mérge: a gyanú.

Akármit kezdeményezz közéleti kérdésekben, akármibe fogj olyan dologba, ami általános érdekű: nyomban melletted settenkedik a gyáva gyanú, hogy hátmögött, orvul megmarjon, megvádoljon önérdék előtérbe tolásával és azzal, hogy bizonyosan hasznót akarsz kiütni a magad részére abból, amit közérdekből kezdettél, bizonyosan — megfizettek.

A mai perverzus kor embereink perverzus gondolkozása nyilatkozik meg ebben a hitvány formában. A kik maguk a közérdekben soha semmit nem kezdtek, nem tettek, azok előtt érthetetlen, az hogy legyenek még futóboiondok, akik igenis önzetlenül tudnak és akarnak ideákat termelni a közérdekének, tudnak és akarnak cselekedni azért, hogy abból ne önék, hanem embertársaiknak legyen valamelyes hasznuk.

Nem kerülnék veled szembe ezek a betaplósodott szívű és lelkiülettű önzők a maguk vádjával; de hogy is cselekszenek ilyent. Ha nem tudnak is he-

velni szép és nemes dolgokért, a büntetőtörvénykönyvet jól ismerik és tudják, hogy hitvány, általuk is válótlannak tudott vádak, olyan vádak nyílt szembemondásával, melyek a más becsületén akarnak foltot ejteni: bajba keveredhetnének a büntető igazságszolgáltatással; — lesből, alattomban, gyáván szórják hát feléd alacsony gyanúsításuk mérges nyilait és ha kerülnék is jó barátaid, akik híret viszik hozzád ennek a hitvány orvtámadásnak: a gyanú mérges nyilának feléd röpitőjét hiába kutatod, — mindenki biztos sáncok mögé buvik el előle az „a z t m o n d j á k” köpönyegébe. Az „a z t m o n d j á k” kofa asszonyságot pedig eddig még nem igen sikerült senkinek színről-színre lánia; olyan hidra ez, melynek ha ezer fejére tállátal volna is rá, hogy levágjad, másik ezer még mindig gyáva rejtékben marad, hogy rád öltögesse undok nyelvét.

Szívben, lélekben erős, öntudatban tiszta és a köznapias gondolkodáson fölülemelkedni tudó legyen, akiről ez a mérges nyilazás úgy pattan vissza, hogy sem meg nem sérti, sem szárnyát nem szegi ambiciójának, sem kedvét nem veszi el attól, hogy továbbra is a közérdek javát szolgálja. De bármilyen erős légy is, a keserűség egy fullánkját lehetetlen, hogy

lelkedben ne hagyja az ilyen hitvány orvtámadás, lehetetlen, hogy keserűség is ne férközzék szivedhez és lehetetlen, hogy egy nemét a mélységes undornak ne érezd azok iránt, akik — mert maguk minden cselekedetükben önzők — gondolkozásban, érzésben annyira megromlottak, hogy el se tudják képzelni, miszerint önük különb, önzetlenebb istenteremték is vannak a világon.

Ez a keserűség és azon való mélységes elszomorodás, hogy nálunk minden közérdekű alkotás vágyát már csirájában elfojtani igyekszik az alacsony gyanú és az emberek irigysége, mely nem azt nézi, hogy valamely alkotás hány polgártársának fog esetleg javára szolgálni, hanem csupán azt fürkészi, vajjon az alkotónak nem lesz-e abból talán még valami haszna is, — adja kezembe a tollat, hogy közéletünkől ezeket a mételyeket, ha lehetséges, az én gyenge erőmmel kirtani segítsem.

Mert látom, hogy az a gyáva gyanú hozzám is közel akar férközni, mert tapasztalom nap-napra, minden közérdekű ügy tárgyalásánál, hogy a legtöbbször előtt nem az lebeg mint végcél: vajjon általában véve jó-e, hasznos-e a közre valamely eszme megvalósulása. hanem tisztán és egye-

TÁRCA.

Kisértetek.

Nagy, fekete gomolyokban, lehetetlen alakokat képezve úsznak a fellegok a kis érmelléki falu fölött s irigy kajánussággal zárják el a nap meleg sugarait. Itt ülök az ódon nemesi kúria egyik bolthajtásos szobájának vasrostélyos ablakánál s a sűrű záporon át, meg a nádfodeles hizak fölött belebámulok az ólmos fellegekbe. Különös, szinte leirhatatlan érzést uralok Ólmos körülöttem minden. Úgy érzem, ólmos nehezedik a szívemre is, meg az agyamra is, elhalt a szívem dobogása, megszánt az agyam működése. Az ólmos folyton sulyosodik s a szívem, az agyam fogy, egyre fogy és én nem tehetek ellene semmit. Rettenetes, kínos érzés. Olyanféle, mint mikor az embert elevenen elföldelik, vagy mikor orgyilkosok törnek rá s a hang, a halalos ijedség rémes hangja a torkába szorul. Egy erőszakos mozdulattal félre vágom a fejem — és ott, velem szemben egy ülő alakot látok vérbe futott szemekkel, halálápadt arccal. Mintha márványból faragták volna, pedig tudom, hogy hűsölő való test, amelyben megfagyott a vér... Egyszerre eltűnik a két szemem csak két borzalmas üreg marad a helyén; eltűnik a márványszerű arcból

s egy ijesztő, csupasz koponya vigyorog felém...

Az utcáról hangokat hallok. Oda figyeltek. Két paraszti sorban lévő idősebb férfi húzódott az eső elől az eresz alá, éppen az ablak előtt.

— Hogy törtint? Hát ugy törtint, hogy a felesége. akit tegnapelőtt tödeltünk el, az éjjel meggyütt az uránál, megfogta a kezét és hitta, hogy menjék vele, mert ott jobb lenni, mint ebbe a sáros világba.

— Ne beszéljék, mán hogy lehet az?

— Ugy volt pedig. Ő maga mondta máma reggel, kevéssel a halála előtt, hogy majd megfagyott a keze, mikor a hótt asszony megfogta.

— Híszí kend, hogy ezért halt meg a Vámos Gyuri, mivelhogy a felesége hitta? A fene híszí. Biztosan úgy vót, hogy az éjjel túlerősen gyakorolta az itáli pályát, oszt az ártott meg neki annyira, hogy ma meghótt.

— Szinjózan volt az komám, magam besziltem vele reggel jószághihajtáskor, dil fele meg mán hótt vót. Híszem tudja kend is, mennyire kedvelte az asszonyt.

— Mán az igaz, hogy nagyon szeretete?

— Hát vót, ahogy vót, elég a, hogy hótt.

— Az aratásra is rossz idő jár, a megdült életben összeaszott az érett mag.

— Igen ám, pedig hej!

— Dolgozunk, mint egy igavonó jószág és nincsen semmi latszatja.

— Nincs ám, mert az urak...

Elmentek az ablak alól. Lassan, félve fordítottam a fejem jobbra, ahol az imént az a csuf koponya ült azon a mozdulatlan alakon. Nem volt mar ott, a helyén ismét azt a másik fejet láttam, a meredt, hideg arcvonásokkal. Most a szomszéd szobában hallottam hangoikat. A grófné volt ott a ház úrnőjével és a község orvosával. Az a finom, előkelő megjelenésű, de mindig sejtlemektől féltő grófné.

— Itthon a vendéged?

— Azt hiszem, dolgozik.

— Beszélni szeretnék vele.

— Nem szereti, ha zavarják. Majd a vacsoránál beszélhetsz veic.

— Felőle álmodtam. Borzalmas álom volt. Rókat üvölt egy nagy, fekete ménen. Örült hajsza volt árkon, bokron át. A róka csónkivágot a hegynek. Ő utána. A hegy csúcsán túl latongó mélység volt. A hasadéktülső oldalán ragyogó szépségű, ifjú nő állott szétbontott hajjal, összefont karokkal a sziklához támaszkodva s nagy érdekléllyel figyelte a hajszat. A róka átugrotta a hasadéktülső oldalra s oda feküdt a nő elé, nyaldosva annak lábait. A mén a mélység előtt hirtelen megállott, lovása pedig a nyakán át a mélységbe zuhant. Aztán a mén szintén átugrott a hasa-

dül az, vajjon annak az eszmének a megvalósulásából — ha a közérdekre jó és üdvös is az, ha a közönségnek általában hasznára is van az, — nem lesz-e haszna annak is, aki az eszmét megvalósítja, — ezért emelek szót, hogy ezeket a kórságos tüneteket ostromozzam.

De amikor ezt teszem, világosan, félremagyarázást kizáróan kell magamat kifejeznem és éppen ezért konkrét esetet hozok fel.

A hetekben egy Szentesen létesítendő kenderkikészítő gyár eszméjét vetettem fel. Az eszme nem az enyém, hanem a szegedi kereskedelmi és iparkamaráé, melynek titkára, szentesi születésű, régi jó barátom, hozzám fordult abban a hitében, hogy a gazdasági egyesület titkára vagyok, — a kéréssei, hogy gazdáink érdekében az egyesület indítsin mozgalmat a gyár üzemeltetéséhez szükséges kendertermelés biztosítása céljából.

Miután az egyesületnek titkára nem vagyok, ezt először is a kamara titkárával tudattam, aztán az egész ügyet közöltem az egyesület elnökségével és titkárával, akikkel egyetértően ismerttem az eszmét az egyesület egy gazdasági szakelőadásán, az a jelenvolt gazdák egyhangulag állapodtak meg abban, hogy az egyesületi elnökséget ez ügyben egy nagy gazdagülés összehívására kérjük fel.

Ez meg is történt. Közben, ugyan csak az egyesület vezetőségével egyetértően, tudtukkal személyesen utaztam be Szegedre, hogy ott a helyszínen szerezzek magamnak — a gazdagülés alkalmára kellő információt és amennyire ez, mint nem szakértőnek lehetséges, a kérdést valamennyire tanulmányozzam is.

Mindezekért pedig a gazdagülésen mit kellett tapasztalnom? — Azt, hogy talán éppen olyanok, akik részéről ilyen közérdekű kérdésekben méltán és jogosan várhatnánk el meg-

nyian, hogy teljes elfogulatlansággal ne meglepesszék, hanem helyes irányba terelői legyenek a közhangulatnak, váltig azon erőlködtek, hogy ezt az ügyet olybá tüntessék fel, mintha az én magánkedvtelém volna és mintha ime egy vállalkozó nyereszkeskedni akarna — az én közvetítéssel — a gazdáknak, akiknek ebből semmi hasznuk nem lehet, tehát érezze magát boldognak, ha Szentesen kegyeskednek neki kender termelni, hogy megélhessen.

De mindez hagyján. A perverzus gondolkodás még tovább ment ennél és nem szemtől-szembe, hanem orvul, hátmögött hozzám lérközött az alacsony gyanú, közéletünknek ez a fertőző mótelye is, nem állva azt susogni, hogy: könnyű nekem, — engem az a vállalat bizonyosan megfizette.

Nem kerestem, nem kutatom: ki volt az, aki alattomban, gyáván meggyanúsított. Nem is sért a gyáva, mert ha sértene, le kellene mondanom arról, hogy a közérdeket tovább szolgáljam és úgy vagyok — önézetem tisztaságának tudatában, hogy azt a piszkot visszahullani látom arra, aki engem vele beszennyezni akart.

De keserűséget hagy hátra ez a gyáva orvtámadás az én lelkemben is és szeretném a »Borszem Jankó« Ciceszbajsterjának szellemében azt az átkot szemébe mondani az orvtámadónak: »Soha ne legyen neki az életben többje, mint amivel engem az a vállalat megfizet.« — De miért tegyem ezt is? Hiszen akkor tudom, hogy vagy a közöny örületre szorult, vagy éhen pusztul el mihamarább, ez pedig ellenfelemnek se kívánom. Bárha akkor el is menné a kedve attól, hogy maga a lelkületéről varrjon himet a másokéra és gyáva lesből, alattomban gyanúsítsa meg és szennyezze be a mások tisztességét. — is. —

Községi takarékpénztárak. Kétségtelen, hogy gazdasági élet, vagy vállalkozás, a szükséges és egy helyen található, köny-

De már nekem elég volt az esetekből. Visszamentem az ablakhoz. Valami erős, névtelen vagy fogott el amaz ösmeretlen világ után, a hol nincs ömos feleg, csak tiszta fény. S a mint a fellegekbe mélyedtem vágyva-vágyó tekintetemmel, egy vadul száglódó lovas láttam, majd Vámos Gyurit, a mint a felesége a kezénél fogva vezet, aztán a Lacit a fehér asszonynyal és a lovasnak is, Vámos Gyurinak is, meg a Lacinak is öm fedt a szivén...

Dörgés és villámlás váltottak fel egymást, a fellegek még sötétebb színt vettek s én a vacsora elől, rosszulélettel mentve ki magam, kábultan döttem az ágyba. A párna közé temetkeztem, hogy ne lássam az ömos fellegeket, ne halljam a dörgést.

A mint reggel felbredtem, félve, lopva tekintetem az ablak felé, hogy ismét ömos fellegeket látok. Am az ablak függönyein át édes mosolylyaltott át a Nap fénye. Ruhaimat gyorsan magamra kapva, kislétem a parkba. Nekidöttem egy százados dióának s úgy halgattam a szárnyas dalosok vig dalját. Úgy éreztem, hogy jó élni, ha nem nehezedik öm a szivre; jó élni, ha a sziv megteik a Nap fényével, melegével és ha a sziv a fényt, a meleget másokra is át tudja sugározni... Gaál Á. István

nyen hozzáférhető tőke nélkül el sem képzelhető és amikor eleink munkálkodásának eredményeként, az ország fővárosában majd a vidéken is számos takarékpénztár létesült, a százados álmából életre hívott gazdasági tevékenység ezekben a pénzintézetekben talált támaszra.

A takarékpénztárak intézménye azonban sohasem válthatja be teljesen az ez irányban hozzáfűzött reményeket, mert hat nyereségre alakult társulás megannyi és így természetes, hogy nem mindig tarthatják annyira szem előtt a közérdeket, mint a részvényesek javát.

Különösen ma, az úgyszólván tetőpontjához közeledő gazdasági világversenyben, a magyar közgazdaság nemhogy minél nagyobb erőt merithetne a pénzintézetekből, hanem ellenkezőleg, országos a panasz arról, hogy bennük a közgazdaság támasz sem talál.

Ezért kell rámutatnunk, hogy — országos a mérv —, mert hiszen dicséretes kivételek itt is vannak, — a takarékpénztárak jelen szervezetükben nem alkalmasak üzleti és gazdasági életünk előbbrevitelére, támogatására, mert ma egész közgazdasági jelentőségük abban merül ki, hogy a részvényeseknek minél több osztalék jusson; amivel szemben — mert ez is jogosult — nem látjuk a takarékpénztáraktól a közgazdasági tevékenységet a vállalkozás, ipar, kereskedelem és mezőgazdaság szolgálatában, mely közgazdasági agak mindegyike pedig erősen igényli a könnyen kapható mozgatókért.

A takarékpénztárak, saját jól fel fogott érdekében — és ezt rossz néven se vehetjük tőlük — rendkívüli körültekintéssel adnak csak kölcsönt, s innen van, hogy olyik pénzintézet részvényei 25—30 év alatt értékükben megtízszereződnek, mi mellett évenként csaknem az eredeti részvény befizetett összege erejéig adnak osztalékot.

Nem szándékunk bármelyik pénzintézetet is megtagadni, mert hiszen alakulásuk és működésük a részvényesek érdekében történvén, e tekintetben kifogás alá nem is eshetnek. Más dolog azonban, hogy a gazdasági és üzleti élet vajjon ki legyen-e mindig szolgálatva magán részvénytársaságok üzleti spekulációinak? Ez a kérdés — hála istennek — reánk nézve nem annyira helyi, mint inkább országos fontosságú és hogy e kérdés megoldása a közel jövőben már alig lesz elodázható, mutatja Debrecen és Nagy-Kőrös példája, ahol a felállított községi takarékpénztárak a köznek és nem maganosoknak az érdekeit fogják szolgálni.

Nehogy félreértessünk, ki kell jelentenünk, hogy nem a takarékpénztárak fennállását, hanem tisztán mai egyedurli működési körüket kifogásoljuk. A közgazdasági élet ugyanis nem nélkülözheti a pénzintézeteket; azonban mindaddig, míg a takarékpénztárak nem a vállalkozás és a kereskedelmi forgalom, hanem csak az üzleti nyereség összehalmózása érdekében működnek, közgazdaságunk fellendítését, megerősödését tőlük nem várhatjuk.

Ezen a kóros állapotban segíteni, minden illetékes tényezőnek kötelessége és pedig nem csupán az elmondott okokból, hanem azért is, mert a közérdeket mind jobban terhelő adminisztrációs és kulturális feladatok betöltésére, a községek új anyagi segélyforrások nyitása nélkül ma holnap alig lesznek már képesek.

A követendő példát megadta Nagy-Kőrös és Debrecen, mely városok az általuk létesített községi takarékpénztárak révén egy-

dékon és hízelve dörgölte a fejét a nőhöz, a ki örvendő simogatta, becézte a két állatot.

— Francsa álom, szólt az orvos.

— Sejtelmes álom, doktor úr. Félek, mert az én sejtelmecim mind valóra váltak. Ugy volt Lacival is, ugye Irmám?

— Csakugyan ugy.

— Már hallottam felőle valamit. Engem, mint orvost érdekel a dolog. Lekötelezne a grófné, ha elbeszelné azt az esetet, noha tudom, hogy fájdalmas az emlékezet, mivel a gyermekéről van szó.

— Elmondom kedves doktor, Laci fiam tíz éves koráig vidám kedvű fiú volt. Akkor azonban hirtelen megváltozott. Egyszer hirtelen levetette magát a székéről a szőnyegre, elterült azon s így szólt: »Anyuka, a maga Lacikája nemsokára így fog fektüdni a kóporsóban, a tisztetes ur pedig dicsérni fogja hogy jó fiú volt, de most megszorította az anyukáját, mert meghalt.« Mászor álmából riadt fel hirtelen. »Anyuka, maga nem látta? Egy fehér néni vett az ölébe és olyan szépen dalolt! Anyuskám, daloljon maga is olyan szépen.« Ennek a gyermeknek halálsejtelméi voltak, a melyek, fájdalom, valóra váltak. Néhány nappal ezután a gyermek e szavakkal riadt fel álmából: »Anyuskám, a fehér néni!« Visszahanyaltott és haltott volt.

részt gátat fognak vetni a túlkapó üzleti haszonszerzésnek; másrészt elvonják a takarékpénztáraktól azt a konzervatív tökélet, amely nem nagy nyereséget, hanem csekély hozammal biztonyságot keres és így közvetve rászorítják majd a takarékpénztárakat, hogy a küzködő iparnál és kereskedelemnél keressenek tökélet számára elhelyezést és kártalanítást.

Ajánljuk a kérdés tanulmányozását a vármegyéinkbeli összes községek előljáróságainak figyelmébe és pedig abban a meggyőződésben, hogy bizonyosan rájöttek már eddig is, miszerint a vezetéseik alatt álló községeknek, mint erkölcsi testületnek az erőforrásai mihamarabb ki fognak fogyni és új jövedelmi források nyitására kell gondoskodni, — amiben irányt mutatni: első sorban az ő kötelességük.

A kivándorlók védelme a külföldön.

Egy évek óta igen fontos. közgazdasági életünkre nagy befolyással bíró kérdés, a kivándorlás kérdése, ha nem is orvosoltatik, de legalább szabályoztatni fog a képviselőház által, a közelmut napokban megszávozott törvényvel.

De ez is csak hosszú idő után következik be, mert el sem képzelhető, hogy a kivándorlás Fiumén át való irányítása egyhamar lehetséges legyen.

Évekbe telik, amíg rá tudjuk kivándorlóinkat venni, esetleg kényszeríteni, hogy az Amerikába való utazásra Fiumén át kell nekik venni az útírányt, mert csak így lehetséges, hogy az állam védelemben részesítse a kivándorlókat egész rendeltetése helyükig, hogy megakadályozható legyen, miszerint lelketlen emberek prédájává lehessenek.

Mert százezrekre rug az az összeg, amivel megrovidítik őket a brémai ügynökök, szállodások és pénzváltók, akik az ő tapasztalatlanságukat a saját céljaikra kihatásználják.

A magyar kivándorlónál Németországban nem ismernek jobb fejőstehenet s ez az oka annak, hogy az ügynökök egész légiója jár Magyarorazgon, hogy fiainkat, véreinket a haza elhagyására bírják. A Místerék, Falok jól tudják, hol lehet még az emberek kiszékenységéből vagyont szerezni, s azért szaporodnak nap-nap után Magyarorazgon a hiénák, akik zsákmányra lesve, a védtelen, tudatlan magyar népet behalózzák és mindentelvé ígéretekkel a kivándorlásra csábítják.

Ezek a szegény emberek felülnek az ügynökök ígéreteinek és kezükbe veszik a vandorbotot, itthagya hazat, családot s hajszoják a jó szerencsét. De megtalálják-e?

Ezerkilencszázegyben 69642 útlevelel bíró és mintegy 18000 útlevel nélküli egyén vándorolt Amerikába. Kilencszázötvenben már az útlevelel bírók száma 112500-ra az útlevel nélküliek száma pedig 34000-re rugott, összesen tehát Magyarorazgot elhagyta két év alatt 234142 lélek. Ez csak azoknak a száma, kik Oderbergen át mentek Amerikába.

Az is tudva van, hogy ezeknek 70 százaléka Brémán át megy Amerikába, míg a hiányzó 30 százalék megoszlik Hamburg, Rotterdam és Antwerpen között. Mind a négy helyen van konzulátusunk, de csak a hamburgi konzulátus az, a hol magyar hivatalnok van alkalmazva. míg a másik háromnál egy lélek sem bírja a magyar nyelvet. De míg a rotterdami konzulátusnál — hála az ottani konzul jólelkiségének — a magyar alattvalókat kellő védelemben részesítik, addig a brémai konzulátusnál a magyar alattvalók védelem helyett csak gorombaságban részesülnek, ha egy vagy más ügyben igénybe akarják venni a konzulátus közbenjárását. Innét van aztan az, hogy a Brémán át utazó kivándorlónk teljesen az ügynökök körmei közé kerülnek és ezt busásan fizetik is meg.

Brémai tartózkodásaim alkalmával tapasztaltam, miként zsarolják ki a magyar alattvalókat. A pályaudvaron már vannak az ügynökök, akik már prédára készen állva, megrohánják a kivándorlókat, viszik őket a

lakásaikra. amelyet már a magyarországi ügynök — sokszor vasuti kalauz — felírt nekik. Ott elhelyeznek 5—6 embert egy szobába, ahol aztán mindaddig lakik, míg nem a hajóra kell neki szállni. Mikor a fizetésre kerül a sor, átadják nekik a számlát, amelyen a lakásért egy napra 5—6, sokszor 7—8, sőt 10 márkát is számítanak. És ezeka szegény, mindenkitől elhagyott páriák kénytelenek ezt kifizetni, ha azt nem akarják, hogy még 5—6 napig kelljen nekik Brémában maradni.

Már most ha figyelembre vesszük azt, hogy minden egyes kivándorlónk csak a Brémában való tartózkodásának lakasköltsége 25—35 márkába került, az így kifizetett összeg az elmut két év kivándorlónak tehát közel 5 millió márkáját emésztette fel. Hol van még az élelem, a pénzbevitás és más aprólékos költségek összege.

Es ez így megy folyton anélkül, hogy ez ellen a kiszorolás ellen bárki is védte volna a magyar állampolgárokat.

Pedig ez ellen a brémai kiaknázás ellen kell valamit tenni. Ez nemzetünknek kötelessége és ez ellen lehet is védekezni. De hogy ne az üres szófészérlésnél maradjak, mindjárt ramutatok arra, miként lehetne ezt meg is valósítani.

Egy, a kormány bizalmát is bíró magyar állampolgár, aki a viszonyokat Brémában ismeri, helyi és nyelvismerettel bír, felállít egy kivándorlási irodát, fogadja a vasuton a megérkező kivándorlókat, gondoskodik tisztességes elszállásolásukról és élelmezésükről és utána jarni köteles, vajjon ezért az illető vendéglős vagy szállodás nem-e számít többet, mint a mennyi őt kialkodott. Az indulus napján elhelyezi a kivándorlókat a hajón, miközben gondoskodik arról is, hogy a pénzbevitálnál ne be csapják őket, vagy nagyon sok közvetítési díjat ne számítsanak fel nekik.

Igy a kivándorlók lassan-lassan belátva azt, hogy van valaki, aki törődik velük, gondoskodik róluk, bizalommal lesznek a magyar állam hatalma iránt s maguktól rajönek arra, hogyha Németországban ilyen nagymértű védelemben részesülnek, akkor a fumei út használatánál még inkább számíthatnak erre és még kevesebb pénzükbe fog kerülni az utazás.

De még egy fontos következménye is lenne ennek és pedig az, hogy az iroda könnyen ellenőrizhető az ottani irodák működését és útbaigazítással szolgálhatna a magyar hatóságoknak, hogy kik azok az ügynökök, akiket az irodák Magyarországra küldenek, hogy kivándorlásra csábítsák a népet.

Az eszme egyszerű és könnyen megvalósítható. Egy kevés költséggel jarna az állampénztár terhére, de minden kiadás, amelyet kivándorlónk védelme érdekében költünk, busásan hozza meg a kamatját. Mindenesetre ajánlom a magas kormány figyelmébe ezt a fontos kérdést, tegyék tanulmány tárgyává, járjanak utána a dolgoknak és áldani fogja őket helyes cselekedetükért szaz és százezer ember.

Karossa Ödön.

Felhívás.

A csongrádvármegyei gazdasági egyesület elnöksége felkéri Szentcs város gazdasági közönségét, hogy azok, akik egy — Szentcsen felállítani szándékoló kenderkiképzőt gyár részére kender szándékoznak termelni, hogy ebbeli szándékukat és azt, hogy hány katasztrális holdon szándékoznak kender termelni, az egyesület titkári hivatalánál (városi Petőfi-szálloda, bérházrész, Petőfiútcá) mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Ezt a felhívást az egyesület elnöksége azzal a megjegyzéssel bocsátja ki, hogy a termelés bejelentése által még senki magára temmi kötelezettséget nem vállalt és hogy a kendertermelésre nézve a szerződés a vállalattal, csak a bejelentők együttes akaratával, közösen megállapított feltételek mellett fog megkötettni.

Ujdonságok

Szentcs, 1908. márczius 29.

— **Vasúttügyi értekezlet.** A Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának februári közgyűléséből, az orosháza-csongrádi vasúttépités ügyében kiküldött bizottság f. hó 28 án, tegnap tartott értekezletet a vármegyei házkirteremben, C i c a t r i c i s Lajos alispán elnöklése mellett. Az értekezletre csaknem valamennyi bizottsági tag megjelent s azonkívül, amennyiben a bizottság felvilágosításokat kért tőlük, résztvettek abban a tervezett vasútvonal előmunkalati engedelményesí. Gerster és Török mérnökök is. A bizottság, miután az engedelményeseknek a vármegyéhez benyújtott mindhárom beadványát felolvasták, minden részletkérdésre kiterjeszkedve, beható tárgyalás ala vette a vasúttépités kérdését és ehhez képest a maga javaslatait a legközelebb, május hóban tartandó rendes évnegyedes meggyűléshez fogja betervezni.

— **A munkásházhelyek kisorolása.** A városi képviselőtestület határozatából munkásházhelyek céljaira szolgáló terület ma már jóformán a maga egészében jgyezve van építkezni akaró munkások által. A terület mérnökileg fel van mérve, portákká, utcákká parcellázva, sőt igen sok új portán serényen folyik már az építkezés előkészítése, kúttásas vályogverés is. A még ki nem osztott, de már jgyezett házhelyek kiosztását ma délelőtt 10 óraker eszközi a városi előjáróság a helyszínen, sorolási útján; — amiről az előjáróság ez úton értesíti az építkezés céljából házhelyekre előjgyezett polgárokat.

— **Pályázat a hadapródiskolákba.** A közős hadsereg hadapródiskoláinak pályázati hirdetését most közli a hivatalos lap, a fölitételekkel és tolyamodványmintákkal együtt. Négy középiskolai vagy polgári iskolai osztályt végzett ifjak pályázhatnak a hadapródiskolákba, amelybe ezernél több ifjút vesznek föl az idén, szeptember közepén. A pályázat határideje augusztus 15-ke. A katonatisztek fia i évenként 24, a tartalékos tisztkek és állami tisztviselők fia i 160, egyéb polgarok fia i pedig 300 koronát fizetnek évenként az ellátásért és ruhazatért; az utazásköltségben e díjnak is csak felét követelik. Akik igen jó eredménnyel teszik le a felvételi vizsgalato, azok éppen úgy, mint a katonatisztek fia i, évenként csak 24 korona díjat fizetnek ha vagyonatlanok. Megéresedik a hadapródiskolában 29 egészen ingyenes alapítványi hely is, amelyek élvezői egyenként még 100—100 korona zsebpénzt is kapnak.

— **Halestély.** Ahogy már az előlekkből itélni lehetett: az izr. nőgyelet halestélye, mely az éjjel volt a színházteremben, ezúttal is fényesen sikerült. N. m. volt annyira népes ez az estély, mint a mult estzendci, de ezúttal is találkozó helye volt a város és vidék értelmiségének és ritkán látni nálunk egy-egy estélyen olyan szép társaságot együtt, mint amilyent a halvacsora egybegyűjtött. A halat B l t t ó szegedi halászmester, a szeged-csongrádi halászlái társulat halászlái jogbírlője főzte s a vendégek általános véleménye szerint, kitünően ízletesen főzte; volt is hal bőven, hogy mindenki kedvére élvezhette. Vacsora és asztalbontás után pedig a fiatalság táncra perüldt és kitartó jókedv mellett, feszületlen, kedélyesen folyt a vigadozás egészen hajnalpirkadásig. A rendező nőgyelet és az estélyen résztvett vendégek bizonyára egyformán meg vannak elégedve az estély sikerével, mert az utóbbiak jól mulattak és egy kellemesen eltöltött éjjel emlékével tavozhattak, az egyletnek pedig a fényes erkölcsi siker mellett, szép anyagi si-

kert is juttatott ismét ez a mulatság, szegényei segélyalapjának gyarapítására.

— Ifjúsági egyesületek a vármegyében.

A közoktatási miniszter felhívta Terkina Gyula dr. kir. tanfelügyelőt, hogy a vármegyében, a felügyelő alatt működő népiiskolákkal párhuzamosan ifjúsági egyesületeket szervezzen. A tanfelügyelő már meg is kezdte az ifjúsági egyesületek szervezését és erre vonatkozóan a következő felhívást intézte az összes vármegyei és községi iskolásoknak, illetve gondnokságok elnökeihez:

„A vallás és közoktatási min. kir. miniszterium f. évi március 17. kelt 18.405 számú rendlete alapján felkérem, hogy az ottani, felügyelőre bízott népoktatási intézetekkel kapcsolatos ifjúsági egyesületek szervezése és vezetése körül kiváló érdemeket szerzett tanítók neveit sziveskedjék hivatalommal mielőbb közölni.

Egyben felkérem, hogy amennyiben ott még ifjúsági egyesület nem volna, sziveskedjék buzdítani a tanítókat a kisdobovodai elemi mindennapi-, ismétlő-, illetve gazdaság ismétlő iskolai, tehát 12 éven át tervszerűen kapcsolt népoktatás hatásának megszilárdítására és az iskolai nevelésnek az életre kihatóvá tételére ifjúsági egyesületek szervezésére abból a célból, hogy az iskolából az életbe kilépő ifjúság a jóra és rosszra legfőkélyesebben korbán a rossz behatások ellen, helyes vezetés és irányítás által megóvassák és erkölcsi, értelmi és nemzeti szempontból tovább neveltsék.

— A csongrád-szegedi halászati társulat f. hó 26 délelőtt 10 órakor tartotta Szegeden rendezés éves közgyűlését, amelyen Csató Zsigmond dr. főispán elnök akadályoztatása folytán Zomorory Antal volt Szeged városi tanácsnok elnököl, a földmivélségi miniszteriumot pedig, mint halászati szakfelügyelőt, Répássy főmérnök képviselte. A közgyűlés tudomásul vette a választmányának a mult évről szóló jelentését, majd teljesítette Szegednek azt a kérelmét, hogy a gyulai holt Tiszát, melyben a város esetleg halastavat létesít, kivége a halászati kötelekből. Használó kérésre volt Károlyi Sándor grófnak is két Tiszaszakaszra, melyek a birtokában vannak és a közgyűlés ezt a kérést is teljesítette. Ez után több kisebb jelentőségű pontját intézte el a terjedelmes tárgysorozatoknak; tanácskoztak a halászati jogok beadásának célszerűbb módjáról elhatározták, hogy a kiadások pótlására ez évben is segélyt kérnek a földmivélségi minisztertől és végül megállapították a f. évi költségelőirányzatot.

— Megyei tisztviselők a miniszterelnöknél. A vármegyei tisztviselők mint erről hírt adtak, fizetésük javítása érdekében országos tanácskozást tartottak Budapesten. A kongresszus határozata folytán a tisztviselők nagy küldöttséggel járultak a miniszterelnök elé a képviselőházban. A tisztviselők kérelmét Beniczky Lajos pestvármegyei alispán terjesztette elő. Az erre adott válaszában a miniszterelnök elismerte, hogy a vármegyei tisztviselők kérelme jogosult és ígéretet is tett, hogy ebben az ügyben tárgyalásokat kezd a pénzügyminiszterrel. Figyelmeztette azonban a miniszterelnök a küldöttséget arra, hogy ezt a nehéz kérdést marol-holnapra megoldani nem lehet és hogy a kormány nem jó szemmel nézi, ha az ilyen kérdések megoldásához az érdekelték nagy lármával fognak hozzá. — A miniszterelnök — nézetünk szerint — ezt az utóbbi megjegyzést nem jó helyre cimezte és — mint fölöslegest bízávt el is hagyhatta volna. Az állami tisztviselők, meg az állami hivatalosok is bizony inkább rászólgáltak volna ilyen figyel-

meztelésre, mert a vármegyei tisztviselők egész mozgalma olyan csendes, komoly és méltóságos, hogy mindent inkább lehet ráfogni, mint azt, hogy lármás volna.

— **Gazdaggyűlés Csongrádon.** A Szentesen létesíteni tervezett kenderkikészítő gyár részére szükséges kendertermelés biztosítása érdekében a csongrádvármegyei gazdasági egyesület vezetősége nemcsak itthon a városban, hanem a közel vidéken is széles alapú akciót indított meg. Így az egyesület kérésére, ma délután 3 órakor Csongrádon is gazdaggyűlés lesz a község ház nagytermében, ez érdeket, — melyet az egyesület felkérésére, a községi előjáróság és a főszolgabírósg hívott össze. A csongrádi gazdaggyűlésre Szentestől Mátéffy László egyesületi titkár és Bánfalvi Lajos utaznak ma át a szomszédvárosba.

— **Trachoma tanfolyam.** A belügyminiszter megbízásából dr. Grósz Emil egyetemi tanár a Szt. István-kórház trachoma osztályán, — a trachoma kór- és gyógytanból f. évi évi június 15—26-ig tanfolyamot tart. Ebbe a tanfolyamba nyerneke fölvetelt a vármegyénkbeli tiszti-, járási- és községi orvosok is. A tanfolyam hallgatói, a miniszter intézkedéséből, az útiköltségen kívül 8—8 korona napidíjat is kapnak.

— **Kinevezések.** A járási útibiztosítási állásokra megtörténtek a kinevezések. A három állásra, mint annak idején jeleztük, több, mint 150 pályázati kérvény érkezett be. Cicatrics Lajos dr. alispán e pályázatok közül a csongrádi járásba Tary Janost, a tiszántúli járásba Klein Bélát, és a tiszáninneni járásba Nagy Sandort nevezte ki útibiztosítónak. A kinevezettek tegnap tették le a hivatalos esküt.

— **Rendőri hírek.** Félégyházi Török Imre 45 éves gazdálkodót f. hó 27-én, nagykirálysi 87/a sz. lakása mögött az eresz alatt felakasztva találták. Mikor akasztotta fel magát, vagy egyáltalán forog-e fent öngyilkosság csete, — nem tudni. mert a szerencsétlen ember rendezett anyagi viszonyok között élt. Feleséget hagyott csak hátra. Hulláját a kulerózsák semmi nyomra nem látják. — Horvath Ferenc 17 éves földmunkás a hidfőnél a Tisza közelében levő kubikgödörbe túladt, fürdés közben, f. hó 28-an déli 12 órakor. Hulláját kifogták és hazaszállították.

— **Esőhiány.** Szokatlanul korán beállott az idei tavaszon a meleg, amely némely napokon igazán nyárias már. A növényzet erősen neki is indult a fejlődésnek, de már sokfelől igen aggódnak a hosszantartó szárazság miatt. Hó is kevés volt a télen, eső is; ami hó volt, korán elolvadt és így a föld szárazsága is érezhetőbb, mint más éveken. Attól félnek, hogy ha tovább tart a meleg és száraz időjárás, baj lesz belőle, mert a rohamosan fejlődésnek indult növényzet megsínyli.

— **Az adóhivatal kézbesítései.** Adóügyi határozatok kézbesítése tárgyában a pénzügyminiszter, a közönség érdekében elrendelte, hogy ügyvéd, kir. közjegyző részére szóló iratok az ottlövő helyettes, segéd vagy irnok kezéhez is kézbesíthetők. Kereskedőknek és iparosoknak, akiknek nyílt üzleti helyiségük van, főként segédek is átvehetik a kézbesítést. Ha a fél ügyvédet vall, a kézbesítés az ügyvédhez történik. Több érdekelt közös beadványára vonatkozó végzés csak annak kell kézbesíteni, aki a beadványt első helyen írta alá; az esetben, ha a felek beadványukban megjelölik az átvetelre jogosítottat, az utóbbihoz történik a kézbesítés.

— **Nagyon fontos,** hogy felhívjuk a csúszos és közséves betegek figyelmét a világhírű Zoltán-féle kenőcsre, melynek pá-

ratlan kitűnő hatásáról ezer és ezer elismerő levél tesz tanúságot. Így például Lafficar ezredes, Zsendovits József kanonok, dr. Végh János, dr. Riehnovszky. Fodor Gábor, Stranysky báróné, gróf Nyáry gróf Keglevich, gróf Auersperg stb. fejezték ki köszönetüket és haláljukat e kitűnő kenőcsért, mely őket régi csúszos és közséves bajuktól megszabadította. Úvegje 2 kor. Zoltán B. gyógytárban Budapesten.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők** képzésítő vizsgái Szegeden, április hó 5-én délelőtt 9 órakor fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények, 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi királyi iparfelügyelőséghez, Szegedre, Szilágyi-utca 1. szám.

— **Meglopta az apját.** A mult év augusztus 10-én történt, hogy Magó Henrik tömörkényi legény két társával éjnek idején feltörte az édesapja kamráját és az ott levő búzát és árpát megédesztalta. A tettestársak Hevesi Ferenc és Apró István tömörkényi legények voltak, akiknek segélyével Magó 7 véka búzát és 6 véka árpát lopott el. Az ügyesség a károsult följelentésére, mind a három legény ellen lopás büntette miatt emelt vádat. Időközben azonban karölt a fia ellen emelt panaszát visszavonta, minek folytán az ügyesség Magó Henrik ellen a bűnügyi eljárás megszüntette. Így a bíróság a napokban megtartott bűnügyi tárgyaláson csak Hevesi Ferenc és Apró István fölött itélkezett, akiket a bizonyítási eljárás befejezése után 2—2 hónapi fogházbüntetésre itéltek el. Az ítélet jogerős.

— **Figyelmeztetés.** Az állami és helyhatóság hivatalosok és a nagyközönségnek, tapasztalat szerint az a bevett szokása, hogy a levelek és mas postai küldemények címzésénél a rendeltetési hely nevét nem a hivatalosan megállapított eredeti alakjában írják ki, hanem n, — on, — en, — on raggal látják el. Ez a postaküldemények továbbítása körül sok zavart okoz. Így például: Bágy, Báb, Bód, Hornyá, Ród, Topolya, Tura, Vaja stb. községnevek ragozása folytán Bágyon, Baton, Bódön, Hornyán, Ródön, Topolyán, Turán, Vaján stb. helynevek keletkeznek, melyek ily alakban egyenként egy-egy más község nevének felelnek meg. A postai szolgálat biztonsága és pontosága érdekében, de egyszersmind a helynevek rendezésének és a végleg megállapított helynevek általános elterjedésének érdekében is kívánatos, hogy a közönség a postai küldemények címzésénél, a helynevek zavart okozó címzését, a kereskedelemügyi miniszter f. évi március 12-én kelt leirata értelmében — mellőzze és a helynevet mindenkor pusztán eredeti hivatalos alakjában írja a címlepra.

* **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányragamag a legnagyobb természetű adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb félélek és zöldség terem és hogy virágmavaiól fakad a legszebb virág. Árai Szóval, a Mauthner-féle magvak a legjobbabb, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **Hölgyek öröme!** Ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az általam készített híres Dr. Lehman-féle arckenőcs. Egy tégyel ára 1 korona, hozzá való szappan 80 fillér. Poudre 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arcképpel ellátott tégyelt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelményt tenni. Gyarmati Emil városi gyógszertára a Szent-Háromságúh Baján. Vizszontalodók nagy kedvezményben részesülnek.

* **Hölgyeim!** Legmodernebb és legkedveltebb szépségápoló az egész világon elterjedt Földes-féle Margit-crém. Teljesen ártalmatlan, zsírtelen arckenőcs. Meglepő csodás hatású, szepítő, májfoltot, pattanást és az arcminemű tisztátalanságot pár nap alatt eltávolítja, a rancokat, redőket kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégyel 2 korona, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógszertárnál Aradon és minden gyógszertárban.

* **A t. hölgyközönségnek.** Csak egyszer, próbálgass rendeljék meg a csodahatású va-

hódi angol szépitő szert, az ugorkatejet, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolított széplőt, majlított és mindenféle tisztáltságot az arcról és a bőrt udév, fiatalá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon aranyéremmel kitüntette. Ara 2 korona hozzá való valódi angol ugorkaszappan 1 kor., powder 1 kor. 20 fil. és 2 kor. Valógi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógy-szertárban Temesvár, a hova minden postai rendelés címzendő. Kapható minden gyógy-szertárban.

Irodalom.

* **Pirostolyás.** cím alatt egy felette érdekes és bőrtartalmú zenealbum jelent meg — pázaron díszes kiállításban Klöckner Ede budapesti zeneműkiadónál, mely 86 oldal tartalmán az idény legzámottevőbb és legszebb zeneújonságait gyűjtve össze, abban a legnevesebb hazai zeneszerzők becses műveit adja közre. Hasonló gazdag tartalmú zeneanyag ily elcsó árón még eddig nem jelent meg, mert az itt közölt 25 zenedarab külön kiadásokban csak 48 koronáért szerezhető meg, míg a díszes kötetben csak 41 korona árért vásárolható meg, közvetlen megrendelése fentemlített budapesti kiadónál. A szép művet elengedőképen ajánló tartalma ez: 1.) A b r á n y i Kornél: »Nyolcadik magyar ábrándé-ja. 2.) B a r n a Iszó: Nem szedem lányka, a »Görbe népe« bohózatból. 3.) D i t m e n t L e o : »Férni hűség« vig dal. 4.) G a á l f e r e n c : Betite Valse pour Mignone-szalondal. 5.) G r e i z i n g e r I v á n : »Ábrándvilág dalkeringő. 6.) H a r t l H. : »Káló szerb nemzeti tánc. 7.) K u b e r S á n d o r : »A m a t u r á n s k i s s a n z o n g o r á t « vig dal a »Párhaj« bohózatból. 8.) H u b a y J e a n : »Kis gyerek koromban«-dal. 9.) I v á n f y I v á n : »Messe, mesze Rodostóban« tárogtatos magyar dal. 10.) I v á n f y I v á n : »Ha nem szeretsz, mért hitetesz« magyar dal. 11.) L ó n y i E r n ő : »M á j u s i á l o m « z o n g o r a m ű. 12.) L á n y i E r n ő : »Keresem a boldogságot« magyar műdal. 13.) L ó n y i E r n ő : »Lagóbingó rózsabokor« magyar dal. 14.) K o r á n y i J ó s e f : »Érett a kukorica« magyar dal. 15.) L e n g y e l M i s k a : »El van az én boldogságom« temetve magyar dal. 16.) L e n g y e l M i s k a : »Szegedi csárdás« (Hátom a tánc.) 17.) L e n g y e l M i s k a : »Szárnya a fecskének«-magyar dal. 18.) L i n k a C a m i l l o : »Menodóra« keringő. (A hasonnevű szerző hírneves Auróra keringőjének, még dalom gazdagabb párja.) 19.) G r o s s A l f r e d : »Nem is kéne egyéb« Riporterdal »Judrae Operetből. 20.) R á b a s z é k i L a j o s : »Kutattam már réges-régen« magyar dal. 21.) S i p o s s A n t a l : »Czinka Panna nótája« a Lauradalokból. 22.) S o n s a F e r. : »A szabadság harangja« — angol induló. 23.) W e i s z V. : »Ne nyulj hozzám« dolgozotte. 24.) S z e n t g á l y G y u l a : »Ne tudja senki« — magyar dal. 25.) Y v o n C h : »A cigány arája« — polka masurka. A dalok énekre és zongorára úgy vannak rendezve, hogy zongorán magukban is használhatók. A »Pirostolyás« husvéti zenealbumot tehát minden zeneőrét egyének, aki maradóan értékű és kedves emléktől alkalmi ajándékkal kíván kedveskedni szeretteinek, a legmelegebben ajánlhatjuk megvételre.

Gyógyszertár átvétel.

Alólított tisztelettel értesítem Szentes nagyérdemű közönséget, hogy f. évi április hó 1 én a **GOMBOS** féle I. t. 232. sz. alatt levő »Magyar királyhoz« címzett

CYÓGYSZERTÁRT a szintén ott levő **szikvizgyárral együtt** átveszem és azt teljesen a mai kor igényeinek megfelelően fogom berendezni.

Midőn erre a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom, biztosítom egyúttal, hogy főtörékvésem oda fog irányulni, hogy becses bizalmukat kiérdemeljem.

Hazafias tisztelettel:
Müller Mór
gyógyyszerész.

Kiadó föld.

Méltóságos Janicsek Józsefné, (előbb Vosits Ferenczné) úrnőnek, fáiábanban lévő 252 hold földje haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Kiss Zsigmond ügyveddel. 3—3

Felelősszerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**
Társaszerkesztő: **MATÉFFY LÁSZLÓ.**
Kiadótulajdonos a »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

2831|1903. Szentes város tanácsától.

Hirdetmény.

Szentes város szolgálatában álló alkalmazottak részére 1903-ik évre szükséges ruházat elkészítésének biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettek. A szükséglet és árjelítési feltételek a gazd. tanácsnoki hivatalban megtekinthetők.

Felhivatnak mindazon önálló iparúzésre jogosult iparosok, kik a vállalatot elnyerni óhajtják, hogy lepecsételt borítékba zárt, s egy koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a posztó, vászon, flannel, barchet, zsinór, gomb, bőr és talpínták csatolása mellett a polgármesteri hivatalba folyó évi április hó 28-ik napján d. e. 10 óráig adják be, amikor is az ajánlatok felbontatni fognak.

Az ajánlatokhoz az ajánlási összeg 10%-ka készpénzben vagy elfogadható értékpapirban bántapénzül esatolandó.

Az ajánlatok az egységár és összes ár kitüntetéssel mellett teendők. Kellően fel nem szerelt, vagy a kitűzött időn túl beadott ajánlatot figyelembe nem vétetnek.

A Tanács fenntartja magának a szabad választási jogot.

Kelt Szentes város tanácsának 1903. évi március 13-án tartott üléséből.

Dr. Matéffy Ferencz
polgármester.

Eladó cséplőgépe.

Berczeli Dánielnek egy **8-as cséplőgépe van eladó.** — Értekezhetni I. t. 155. szám alatt. 3—1

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget hogy üveg és porcellán üzletemet a mai napon **Dr. Reis Samu úr házába helyeztem** át Főtörékvésem mint eddig is, az lesz, hogy a vásárló közönség teljes bizalmát, rendes pontos kiszolgálás által továbbra is megnyerjem

tisztelettel
Flesch Lipót

Kis Pál János
örököseinek a vekerháton levő egy házhely földjük eladó. — Értekezni lehet II. tized 317 szám alatt özv. Kiss Pál Janosnéval. 3—1

Jószáglegeltetés.

Feiler Márton tudatja a gazdaközönséggel, hogy Pankotára jószágot vállal fel legeltetésre. A feltételek nála tudhatók meg.

1287

A csongrádi járás főszolgabírójától.

1903. sz.

Pályázati hirdetmény.

Csongrad nagyközségnél megüresedett közégi II. jegyzői, továbbá községi közpénztárnoki és községi ellenőri állásokra, nemkülönben az állások betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő egyéb községi hivatali állásokra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat kik ez állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy képesítettségüket és erkölcsi magaviseletüket valamint eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi április hó 7-ének délután 5 órájáig nyújtsák be.

A községi II. jegyző javadalmazása: készpénzben 2000 korona, természetben egy féltelek utáni összes járandóságok haszonlevete és a magán munkálatok után szedhető díjak. A közpénztárnok javadalmazása 1600 kor; az ellenőre 1200 korona készpénzfizetés.

Megjegyzem, hogy a megválasztandó közpénztárnok évi fizetésének kétszeresét, az ellenőr pedig egyszerezés kitévő összegét köteles ovadékkul készpénzben vagy értékpapirokban letenni, avagy ezen ovadéki összegnek kétszeres értékével bíró ingatlanokra első helyen biztosítani.

Csongrád 1903. március hó 28.

Tasnódy s. k.
főszolgabíró.

Globus tisztító kivonat
a
legjobb femtisztító szer

Dobozonként 10, 16 és 30 fillérjével mindenütt kapható
Minden kísérlet állandó használatra vezet.
Feltaláló és egyedüli gyáros:
Fritz Schulz jun. Részvénytársaság,
Eger és Lipcse. 4—1

11|1903. M. R. Sövényháza község előljárósága.

Hirdetmény.

Alantírt községi előljáróság által ezennel hözírré tétetik, hogy a Sövényháza község határában bitangásban talált 3 drb. öreg juh és 2 drb. bárány, ha igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, az 1894. évi XII t. cz. 107 §-a alapján a folyó évi április hó 9-ik napján Sövényháza közházánál nyilvános árverésen el fog adatni.

Sövényháza, 1903. március 26.

Pity István
jegyző.

Szójka Kornél
bíró.

Üzlet áthelyezés!

Alulírottak értesítjük a t. hölgyközönséget, hogy a Pollák-házban volt derékfűző (mieder) varrodánkat a f. hó 1-től kezdve **Dr. Reis Samu orvos úr házába helyeztük át.** Egyúttal tudatjuk a t. hölgyközönséggel, hogy derékfűzők a legdivatosabb fazonban kaphatók úgy raktáron, mint mérték után készítve. Tisztítások és javítások a legolcsóbban eszközöltetnek.

A t. hölgyközönség eddigi pártfogását megköszönve kérjük azt továbbra is részünkre fentartani.

tisztelettel:
Hirsch Nővérek.

PURGO

PURGO

Órák, ékszerek RÉSZELEFIZETÉSRE
is, órák szabott áron
SERÉNYI
Órák és ékszerek
Budapest Erzsébet-körút 28. sz.
Póstelek 14. sz. 2. em. 2. sz.
Képes leírások
nyelven.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a **KRIEGER-féle**
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főrtár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény. Nyeremények összege 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályozástól főkötörölt helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Előrelátó megbízhatóság! Előszekenyek! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a „Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvegje 2 korona.
ZOLTAN BÉLA
gyógyszerárú, 6. sz. és kir. fensége József főb. udvari szállítója
BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos módja: natúra, sziv. gyomr., lép- és májbetegségek, elme- és ideg. és egyéb gyógyimódi megajlatója:
Dr. KOVÁCS J. György
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 18. I. EM.

Megjelent az új X^{es} számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGEN
KÉRJEN PROSPECTUST A RÉSZELENYVÁSÁRRA
YOST IRÓGÉP
Budapest, NEMZETI PÁLYA

Remek és olcsó fényképek készítnok
RIVOLI
fényképezési és festékes műtermék
BUDAPEST, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi fényképek után is sikerült nagytűk !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
n, pontosan és legelőcsöbben közzé-
tes az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naprakésben az
ÁLTALÁNOS TUDOSÍTÓ Hirdetési
osztály,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** SZERKESZTŐ

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: **SIMON PÁL.**
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdő, elegáns kávéház, étterem és sürcsár-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHER VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Értégtalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomorbeteg ellen csodálatos a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Fésűn 6 üveg barmásva.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyreg.)
Kittűnó hegyi fekvésben, pormentes és szőlőtől védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák higiénikusnak a legteljesebben vannak beru-
deve. Kittűnó ellátás, mesterséges lélek. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

GYOMORBETEGEKNEK
Mindazonnak, akik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, rossz, nehéz élemezés, na-
gyon hideg ételek élvezése, vagy rendetlen életmód által gyomorbeteg nevezetessé:
**gyomorkatarust, gyomorgörcsöt, gyomorfájást, nehéz emész-
tést vagy elnyájkasodást**
kaptak, ezennel egy jó háziszert ajánlunk, melynek kittűnó hatása már évek óta ki van próbálva. Ez az
Ullrich Hubert-féle növény-bor.
Ez a növénybor, kittűnó gyógyhatásának elismert növényekből
jó borból készült és megerősíti, feléleszti az ember emésztőszervét. A
növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és jó hatással van az
egészes vörnyrákjavulására.
A növénybor idején való használata által gyomorbeteg többnyire már csájrájukba elfoj-
tatnak. Nem kellene tehát késmi, ezt idején használata venni. Szimptomák, mint: fejfájás,
bőgés, gyomorégés, felfúvódás, emélgység hányással, melyek régi, krónikus gyomorbetegnek igen
hevesen lépnek fel, többnyire már e bor egyszeri használata által megszűnnek.
Székrekedés és annak kellemetlen következményei mint: szorongás, köllkás fáj-
dalmak, szivdobogás, álmatlanság, valamint vérkeringési zavarok a máj-
ban, lépben, végbélben (aranyeres bántalom) a növénybor által gyakran gyorsan megszűn-
nek. A növénybor megszünteti a nehéz emésztést és könnyű széklettel eltávolítja a gyo-
morból és belekből a káros anyagokat.
Sovány, sápadt areszin, vértelenség, elerőtlenedés
többnyire a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj kóros állapotának követke-
ményei. Étvágytalanságnál, ideges elernyedségnél és nyomott kedélyhangu-
latnál, valamint főfájásnál, álmatlanságnál gyakran elsorvad az ember-
ny. A növénybor a gyengült életerőt felújíti. A növénybor fokozza az ét-
vágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, ingerli az anyagcserét, gyorsítja a vérké-
pezést, lecsillapítja a zaklatott idegeket és új életkedvet serkent. Számtalan kö-
szönő és elismerő levél bizonyítja ezt.
A NÖVÉNYBOR 3 és 4 koronás palackokban kapható a gyógyszertárakban.
Szentesen, Szegváron, Csongrádon, Mindszenten, Mágocson, Orosházán, Bánfalván, Nagy-
szénáson, Csorváson, Kondoróson, Csepán, Alpárton, Kun-szt.-Mártonban, Tiszakürtön,
Újkécskén, Cibákházán, Öcsödön, Szt. Andráson, Szarvason, Fegyegyházán, Majsán, H. M.
Vásárhelyen, Sámsócon, Földeskon, Sándorfalván, Dorosmán, Zegeden stb. valamint
Ausztria és Magyarország minden kisebb és nagyobb helysége gyógyszertárakban.
A szentesi gyógyszertárak 3 vagy több palackkal eredeti áron szállítják a nö-
vénybort Ausztria és Magyarország minden vidékére. 12—1
Utánzatoktól órizkedni kell!
Képlekten Ullrich Hubert féle „növénybor” kérjünk

„Szőlőlugast ültessünk”
minden ház mellé és házi kertjeinkben.
Ezre azonban nem minden szőlő-
faj alkalmas, (bár mind kuszó
termésű) mert nyolcházese ha
megnövi, termést
nem hoz, ezért
sokan nem értek
el eredményt ed-
dig. Hol igaznak
alkalmas fajokat illetve, azok főven
elutadják hozzatát az egész szőlő-
idején a legkittűnőbb mustatvali és
más ócsa szőlőkkel.
A szőlő hazánkban mindenütt
megterem a nincsen oly ház, mely-
nek fala mellett a legesekéyebb gon-
dorással felnevelhető nem volna,
ezenkívül más épületeknek, kertek-
nek, kerítéseknek stb. a legremek-
dise andiktól, hogy legkevésbé helyet is eloglalna az
egyébire használható részekből. Ez a leghatásosab
gyümölcs, mert minden évben terem.
A fajok ismeretlensége vo. atközö szíves élmény-
matu katalogus bármiké ingyen és barmmentre küldetük
mag, aki címét egy levelezőlapon tudja. •
Kérleküdti első szőlőtrágyát Nagy-Kágya, u. p. Székelyháza.

KALAPOS
mesterek figyelmébe.
A délmagyarországi gyapjafonó és
váltagyár részvénytársaság, Baján
hátanyaggyapjút a legelőcsöbben és
legszöbben kártol.
Mosott gyapjút különként 26 fill.
Mosatlan 34 fill.

Legkedveltebb, legkötelesebb
arcsztisztító és szőpítő szerek: **Akácia**

KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER 1 :
-SZAPPAN 1 :

Főiskola:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CASAS-UTCA
Tivóvárosi város.

ELSŐ MAGYAR
• Gazdasági
GÉPGYÁR
részevnytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gépezet és 100 000
küznet, több g. gép üzemben.

Műszerkészítés
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Különösen az országban nem
bármelyre küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
Téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Kisvárosi kőes hővízi gyógy-
fürdő. páratlan gőzfürdővel
legmodernebb iszapfürdővel
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztóval.

Érkezéskor kiváncsi legyen
és bármelyre.

KATZER
szücskészítő,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmeáru az egész
világon elterjedtek és
elismertek.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatszaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes bekiűdés után

BEK J.
székhely: József
Bradtka-utca 2.
Arjegyárak
ingyen.

Modern
BUTOR.
örökül tisztít
háló-, ebéd-, szalon- és
mel-szoba-butorkban.
Elsőbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kocsokmél-utca 6. sz.

GYÍMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok adás-
kérésre és fel. Beszélgetések te-
tetésére cefélből (pósnáci) jótállással.)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Hennrikhöz Elmirefűdőházban
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bármelyre.

SANITÁLISZERTÁR
Első emberünk orvosilag ajánlott szer. Ár 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A terok, hűd,
száj és fogak
legjobb védelme az:
OSAN

Felülmossa az eddig ismert összes fogszertéket.
OSAN-féle szappan 25 kr., OSAN-fógyó 14 kr.
Csapó-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-szer
Urege 1 ft., Elhész
balzsam-szappan 30 kr.
Fritsch Ferd. féle Magyarországon 50 és 25 kr.
A legjobb és legkedveltebb
szőpítő-szer
Urege 1 ft., Elhész
balzsam-szappan 30 kr.
Prospektus ingyen és bármelyre küld.
Czorny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Kisvárosok egyvárosokban, Hírszerzők által küld.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 16.

ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. - Feljebb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére.
Neveltetés mellett a növendékek
részére. Bizonyítványai államnévelés-
nek és az egyetemi önköltségére joga-
sítanak. - Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNACIONAL
SZŐRVEZTŐ
néhányosori használat után az arccal
kezelni a szőr eltávolítja. Egy lapoly 6 ft.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerár.
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen

Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

Masznájlon Kerpel-féle
KEZFINOMÍTÓ
szőpítő, mely minden kezelt
szőp alatt simit, fehérít, szőpít.
Éveg 50 fillér. Postán 4 üveget
bármelyre küld
KERPEL gyógyszerár.
• Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzfizetéssel: 2%-3% levonással:
20 évre a tőke évi 5.70%-ra 24 30 évre a tőke évi 5.20%-ra
25% 8-10%-ra 25 8-10%-ra
15 8-10%-ra 15 8-10%-ra

Fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját értékekben hirdessen
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
hirdetési rendje a mi

LE DÉLICE
LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVFILY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Oh jaj! Kőhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásuak **Eljjen!**

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és székhelyi raktár:
„Nádor” gyógyszerár
Bud pest, VI., Váci-körút 17. 26-23

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: **Gömbös László, Török János, Várady Lajos és
ifj. Várady Lajos gyógyszerárakban.**

Sántha Ferencz-
nek a Nagyhegyen 920 négyszögöl
földje szép 7 éves gyümölcsösével és
csinos új lakással szabadkézbel eladó.
Ertekezni lehet I. t. 222 sz. a. 5

Kiadó lakás.
A Kossuth utcában, I. tized 269 sz
házban a Máhr Kázmér cukrász által
birt tüzlethelyiség, lakással együtt kiadó.
- Bővebb évetítés szereshető Fel-
senburg Benedek órásnál. 3-

URANOS-KEK
ruha-mosáshoz
a legjobb kékítő szer.
Törvényesen védve.
Mosóintézetekben, háztar-
tisokban a legkedvel-
tebb ruhakékítő.
Olcsó és felülmúlhatlan.
kis üveg 24 fillér, tiszteri
mosáshoz elegendő 1 nagy
üveg 1-60 kor. fel üveg 1 k.
Kapható mindenütt! Után-
zatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos gyártói:
HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára
Budapest, VI., Rózsa-utca 85.

20-3

**A „Szentes-Vidéki” lakarékpénztár
házában egy bolthelyiség azonnal
KIADÓ.**

Férfiak ingyen kapnak

egy lejujabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte írnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatosabb csudagyógyszer ez, mely már ezreket megmentett, akik ijúkori kicsapongások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségeket szereztek. Ez okból elhaláztá az intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag gyógyszer magyarázó könyvecskével díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és minden, aki ijúkori kicsapongások folytán nem bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségekben szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csudás eredménnyel gyógyítja meg az evék óta állandóan betegetek is. Öregek és ifjak írhatnak, az alatt jelzett címen a „State Medical Institute”-nak, honnan a próbacsomagot címükre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezelésük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségek-ből otthon is gyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenké, bárholonnan magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb dískörrel mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenké azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. E levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden level portómentesen küldendő.

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 33 év óta megbízhatóbedörzsölésülalkalmaztatiliközvényeknél, csúznál és meghibéseknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevárásláskoróvatosak legyünk és csakis eredeti úvegeket dobozokbana „Horgony” védjegyvel és a „Richter” csegeggyéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és Társa,
csász. és kir. udvari szállítók
Rudolstadt.

Kiadó lakás.

Dr. Tary József I. tizedbeli ifj. Kovács János építész-féle házánál egy 4 szobás lakás, mellék-helyiségekkel együtt kiadó. Ertekezni lehet Szeder Jánossal. 10-3

Kiadó lakás.

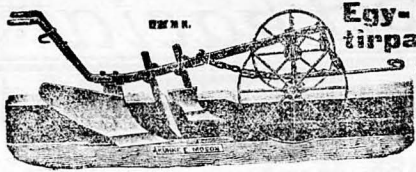
Nagy Imre I. t. 257. sz. házánál egy utcai lakás, három szoba, konyha, éléskamra, pince, fűskamra és szőlőkert április 16-tól kiadó. (Jelenleg csendőrtiszt lakás.) 3-2

ELADÓ

Özv. König Simonné hagyatékához tartozó királysági, ceseri és tőkei földdek, továbbá Özv. Valentin Gáborné I. t. 195. sz. háza kedvező feltételek mellett. Ugyanott egy jó karban lévő födeles hintó is eladó. 3-2

Ehrenfeld Mór

III. t. 104. sz. alatti házánál elsőrendű és ültetni való krumpli valamint finom korpa kapható jutánvos áron. 2-2

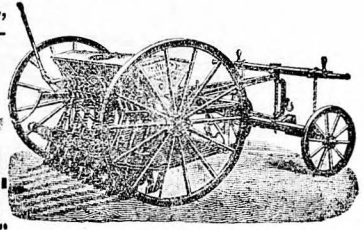

Egy- és többvasu ekéket, extirpatorokat és porhanyító eszközöket, szántó- és rétboronákat, hengereket, kapálóeszközöket, hirnemes szabadalm.

tolókereskes „MOSONI DRILL” sorvetőgépeket, lógereblyéket, „Osborne” aratógépeket, járgányos cseplőkészleteket, rostákat, konkolyválasztókat, szecs kavágókat, morzsolókat stb.

Különleges eszközöket a burgonya, répa- és szőlőmiveléshez szállít elismert legjobb minőségben

Kühne & Co. MOSONBAN.
legrégibb hazai gazdasági gépgyár
Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.
A úvegek adjusztálása kereskedelmi törvényszéki mintaoltalom miatt áll.

Enz a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos Mert: 1. Utólerhetően hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csillapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és még idült ilyen bajokat is meggyógyít 2. Kiténő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden lázat alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomororgócsőt, kölikát és bélszagot. 5. Kellemesen hashajtó és vértisztító, megtisztítja a veséket, megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kiténő hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájpénésznél s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a főfogést s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kiténő szer minden sebre, forróságot okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre, égési sezekre, fagyos daganatokra, ruh, ótvár és kiütések ellen. Megszüntet főfájást, zúgást, szaggatást, csúzt, fülfájást stb. **Mindig pontosan kell figyelni a fenti zöld utpécavédjegyre!** Hamisítások ellen legobbán véd a gyárból eredeti papirkartonokban való közvetlen megrendelés, 12 kis vagy 6 nagy úveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birodalom bármely postafiókomására Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csakis az összeg előteges beküldése vagy előleg küldése mellett.

Miert szenved ön? holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt sőt amputációt is,

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifólia-kenőcsével

mely rendkívüli tisztítóerejű sebek gyógyításában a fájdalom csillapításában felülmulthatatlan. Valódi centifólia kenőcs használható gyermekágyasok rossz mellűségénél, tejelválasztásuk fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb, és csontsebekre sósfolyás ellen, dagadt lábakra, sőt csontszúrnál is, ütött, szúrt, lött, vágott vagy zúzott sebeknél minden idegen anyag kihúzására, amilyen úveg vagy faszálka, homok, sérét, tövis stb. minden daganatnál, kinövésnél, karbunkulusnál, képződményeknél, sőt raknál; új szipelnél, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kisebzett lábra, minden égési sebre, fagyra, a betegek felfekvésére, vér és nyakdaganatra, fülfolyásra s a gyermekek ótvárára stb. stb. Szétküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve, csomagolás és szállítótévével 2 tégely 3 kor. 50 fillér. **Eredeti bizonyítványok egész tömege.** O vakodjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tégelyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) in Pregrada” van begravé

Egygyóhatásban fölülmulthatatlan két szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, fagy és hőség nem ár nekik, tehát mindenféle időszakban szállíthatók. Csak nem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos megérkezéseig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyes ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pótszereket igénybe venni, melyekért haszontalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak e két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közismert szerhez kell folyamodni, miket minden eshetőségre, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelvével nem kaphatók legegyszerűbb közvetlen megrendelést címezni.

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Schutzengel-Apotheke” Pregradában — Rohitsch Sauerbrunn mellett
Központi raktár Budapestben: Török J. gyógyszerészárban, Zigrábrban Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.
20-17

